

Alla borde kompenseras lika för klimatskatt

DN.se Noterat 2025-10-27

Gunnar Nihlén beskriver i DN (20/10) hur hans hushåll minskat sin elförbrukning och undrar om inte sådana åtgärder borde kunna premieras. Gunnar hade kunnat kompenseras genom direkta utbetalningar till hushållen, helt finansierade av en stigande avgift på koldioxidutsläpp. I över tio år har vi förespråkat en sådan modell. Systemet är enkelt: staten tar ut en avgift av alla producenter och importörer av bränslen, och pengarna delas månatligen ut i lika stora delar till alla vuxna medborgare.

Det här är rättvist eftersom alla känner av prisökningarna exakt i proportion till hur stora utsläpp de orsakar. Det är effektivt, eftersom hela ekonomin styrs i klimativänlig riktning, bara genom prissignaler. Det gynnar hushåll med svag ekonomi, som väntas få tillbaka mer genom utdelningen än vad de förlorar på kostnadsökningarna.

Det är klart att man kan kompensera villaägarens investeringar i åtgärder som utesluter fossilfritt bränsle, men det skulle troligen kräva många regler och höga administrationskostnader. Den grundläggande tanken som vi på Klimatsvaret Sverige (Citizens Climate Lobby, CCL) föreslår är att de som släpper ut mera CO₂e ska betala mer, och de som släpper ut mindre, eller ingen koldioxid alls, naturligtvis mindre eller inget.

MEN alla ska få kompensation för troliga prishöjningar på varor (t.ex. transport av mat). Huruvida den enskilde betalar mer eller inte hänger på var denne bor och vilket färdmedel som används. De åtgärder som Nihlén genomfört är lovvärda, men notera att med vår modell kan hushållen använda utbetalningarna helt som de finner bäst. Det är mer flexibelt än till exempel riktade bidrag. För villaägaren och andra som Gunnar Nihlén kan det betraktas som kompensation för driften, inte för investeringar.

Winfred Menezes